

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 9. listopada 2014.

o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2014/178/EU

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 7222)

(Tekst značajan za EGP)

(2014/709/EU)

(SL L 295, 11.10.2014., str. 63.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/251 od 13. veljače 2015.	L 41	46	17.2.2015.
► <u>M2</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/558 od 1. travnja 2015.	L 92	109	8.4.2015.
► <u>M3</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/820 od 22. svibnja 2015.	L 129	41	27.5.2015.
► <u>M4</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1169 od 14. srpnja 2015.	L 188	45	16.7.2015.
► <u>M5</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1318 od 29. srpnja 2015.	L 203	14	31.7.2015.
► <u>M6</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1372 od 7. kolovoza 2015.	L 211	34	8.8.2015.
► <u>M7</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1405 od 18. kolovoza 2015.	L 218	16	19.8.2015.
► <u>M8</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1432 od 25. kolovoza 2015.	L 224	39	27.8.2015.
► <u>M9</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/1783 od 1. listopada 2015.	L 259	27	6.10.2015.
► <u>M10</u>	Provedbena odluka Komisije (EU) 2015/2433 od 18. prosinca 2015.	L 334	46	22.12.2015.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE**od 9. listopada 2014.****o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama i o stavljanju izvan snage
Provedbene odluke 2014/178/EU***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 7222)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/709/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice u cilju uspostave unutarnjeg tržišta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 4.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice u cilju uspostave unutarnjeg tržišta ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 4.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2002/99/EZ od 16. prosinca 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za životinje kojima se uređuje proizvodnja, prerada, stavljanje u promet i unošenje proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi ⁽³⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 3.,

budući da:

- (1) Direktivom Vijeća 2002/60/EZ ⁽⁴⁾ utvrđuju se minimalne mjere koje se primjenjuju unutar Unije za kontrolu afričke svinjske kuge, uključujući mjere koje je potrebno poduzeti u slučaju izbijanja afričke svinjske kuge na svinjogojском gospodarstvu i u slučajevima kada se sumnja na afričku svinjsku kugu ili je potvrđena njezina prisutnost kod divljih svinja. Te mjere uključuju planove za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod populacija divljih svinja, koje razvijaju i provode države članice, a odobrava ih Komisija.
- (2) Afrička svinjska kuga prisutna je na Sardiniji u Italiji od 1978. godine te je od 2014. uvedena u druge države članice smještene u istočnoj Europi, uključujući Estoniju, Latviju, Litvu i Poljsku, iz susjednih trećih zemalja u kojima je ta bolest raširena.

⁽¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.

⁽²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29.

⁽³⁾ SL L 18, 23.1.2003., str. 11.

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 2002/60/EZ od 27. lipnja 2002. o utvrđivanju posebnih odredaba za kontrolu afričke svinjske kuge i o izmjeni Direktive 92/119/EEZ koja se odnosi na tješinsku bolest i afričku svinjsku kugu (SL L 192, 20.7.2002., str. 27.).

▼B

- (3) U cilju usmjeravanja mjera kontrole i sprečavanja širenja bolesti te kako bi se spriječilo nepotrebno ometanje trgovine unutar Unije i izbjeglo da treće zemlje nametnu neopravdane prepreke trgovini, dotične države članice žurno su utvrdile popis zaraženih područja i područja u kojima postoji rizik od zaraze u suradnji s dotičnim državama članicama na temelju provedbenih odluka Komisije konsolidiranih Provedbenom odlukom Komisije 2014/178/EU ⁽¹⁾. Tom se Odlukom utvrđuju i mjere za kontrolu zdravlja životinja u pogledu premještanja, otpremanja svinja i određenih proizvoda svinjskog podrijetla i označivanje svinjskog mesa iz područja navedenih u Prilogu toj Odluci kako bi se spriječilo širenje te bolesti na druga područja Unije.
- (4) Odlukom Komisije 2005/362/EZ ⁽²⁾ odobren je plan koji je Komisiji dostavila Italija za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja na Sardiniji, a Provedbenom Odlukom Komisije 2014/442/EU ⁽³⁾ odobreni su planovi za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja na određenim područjima Litve i Poljske.
- (5) Afrička svinjska kuga može se smatrati endemskom bolešću kod populacija domaćih i divljih svinja u određenim trećim zemljama koje graniče s Unijom te je stalna prijetnja Uniji.
- (6) Zbog spomenutih slučajeva bolesti mogla bi biti ugrožena i druga krda svinja u nezahvaćenim područjima država u kojima je trenutno prisutna bolest poput Litve, Italije i Poljske te ostalim državama članicama, osobito u pogledu trgovine proizvodima svinjskog podrijetla.
- (7) Estonija, Italija, Latvija, Litva i Poljska poduzele su mjere za suzbijanje afričke svinjske kuge u okviru Direktive 2002/60/EZ, a Estonija i Latvija dužne su dostaviti Komisiji na odobrenje planove za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja u skladu s člankom 16. te Direktive.
- (8) Primjereno je da se dotične države članice i područja uvrste u Prilog te razvrstaju po razini rizika. U određenim dijelovima Priloga trebala bi se razmotriti epidemiološka situacija u pogledu afričke svinjske kuge te odnosi li se ona i na populacije domaćih i na populacije divljih svinja (dio III. i IV.), samo na populacije divljih svinja (dio II.) i postoji li rizik zbog određene blizine području sa zaraženim populacijama divljih svinja (dio I.). Posebno treba razlikovati je li se epidemiološka situacija stabilizirala i bolest postala endemska (dio IV.) ili je situacija još uvijek

⁽¹⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/178/EU od 27. ožujka 2014. o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama (SL L 95, 29.3.2014., str. 47.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2005/362/EZ od 2. svibnja 2005. o odobrenju plana za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja u Sardiniji, Italija (SL L 118, 5.5.2005., str. 37.).

⁽³⁾ Provedbena odluka Komisije 2014/442/EU od 7. srpnja 2014. o odobrenju planova za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja na određenim područjima Litve i Poljske (SL L 200, 9.7.2014., str. 21.).

▼B

dinamična i njezin je razvoj nesiguran (dio III.). Međutim, klasifikaciju državnih područja država članica ili njihovih dijelova u dijelovima I., II., III. i IV. u pogledu dotične svinjske populacije možda će trebati prilagoditi uzimajući u obzir dodatne čimbenike rizika zbog lokalne epidemiološke situacije i njezina razvoja, posebno u novozaraženim područjima u kojima je dostupno manje iskustvo o epidemiologiji bolesti u različitim ekološkim sustavima.

- (9) U pogledu rizika od širenja afričke svinjske kuge, kretanje raznih proizvoda svinjskog podrijetla može se smatrati rizikom različitih razina. U pravilu premještanje živih svinja i njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka te kretanje životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja iz zaraženih područja smatraju se rizikom više razine u pogledu izloženosti i posljedica nego kretanje mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda, kako je navedeno u znanstvenom mišljenju Europske agencije za sigurnost hrane iz 2010. ⁽¹⁾. Stoga je potrebno zabraniti otpremanje živih svinja i njihova sjemena, jajnih stanica i zametaka te životinjskih nusproizvoda svinjskog podrijetla i određenog mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda iz određenih područja država članica navedenih u dijelovima I., II., III. i IV. Priloga ovoj Odluci. Ta se zabrana odnosi na sve životinje koje pripadaju vrsti svinje iz Direktive Vijeća 92/65/EEZ ⁽²⁾.
- (10) Kako bi se uzele u obzir različite razine rizika ovisno o vrsti proizvoda svinjskog podrijetla i epidemiološkoj situaciji u dotičnoj državi članici i područjima, primjereno je omogućiti određena odstupanja za svaku vrstu proizvoda svinjskog podrijetla iz područja navedenih u dijelovima Priloga ovoj Odluci. Ta su odstupanja u skladu i s mjerama za smanjenje rizika pri uvozu u pogledu afričke svinjske kuge navedenima u Kodeksu o zdravlju kopnenih životinja Svjetske organizacije za zaštitu zdravlja životinja. U ovoj se Odluci utvrđuju i dodatne mjere zaštite i zahtjevi za zdravlje životinja ili postupci obrade dotičnih proizvoda, koji se primjenjuju u slučaju odobravanja navedenih odstupanja.
- (11) Zbog trenutačne epidemiološke situacije i kao mjeru opreza dotične države članice, odnosno Estonija, Latvija, Litva i Poljska, uspostavile su nova područja dovoljne i odgovarajuće veličine kako je opisano u dijelovima I., II. i III. Priloga ovoj Odluci, koja su prilagođena trenutačnoj epidemiološkoj situaciji i na kojima se primjenjuju odgovarajuća ograničenja premještanja živih svinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka te svježeg svinjskog mesa i određenih proizvoda svinjskog podrijetla. Stanje u

⁽¹⁾ *EFSA Journal* (2010.); 8(3):1556.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 92/65/EEZ od 13. srpnja 1992. kojom se utvrđuju uvjeti zdravlja životinja za trgovinu unutar Zajednice životinjama, životinjskim sjemenom, jajnim stanicama i zametcima kao i njihov uvoz u Zajednicu koji ne podliježu uvjetima zdravlja životinja utvrđenima posebnim pravilima Zajednice iz Priloga A dijela I. Direktive 90/425/EEZ (SL L 268, 14.9.1992., str. 54.).

▼B

pogledu afričke svinjske kuge na Sardiniji (Italija) razlikuje se od onog u drugim državama članicama zbog dugotrajne endemičnosti te bolesti u ovom dijelu talijanskog državnog područja te zbog otočnog geografskog položaja Sardinije; stoga se smatra da je dio IV. potreban u Prilogu ovoj Odluci kako bi njime i dalje bio obuhvaćen cijeli teritorij Sardinije u Italiji.

- (12) Trenutačno primjenjiva veterinarska ograničenja posebice su stroga za područja navedena u dijelu III. Priloga ovoj Odluci te stoga mogu dovesti do problema u pogledu logistike i dobrobiti životinja kada klanje svinja u dotičnim područjima nije moguće, posebno zbog odsutnosti odgovarajuće klaonice ili ograničenja kapaciteta za klanje na relevantnim područjima navedenima u dijelu III.
- (13) Premještanje živih svinja zbog neposrednog klanja predstavlja manji rizik od druge vrste premještanja živih svinja pod uvjetom da su uspostavljene mjere za smanjenje rizika. Stoga je primjereno da dotične države članice mogu, kada se podudaraju prethodno opisane okolnosti, iznimno odobriti odstupanja za otpremu živih svinja iz područja navedenih u dijelu III. Priloga zbog neposrednog klanja u klaonicu izvan tog područja u istoj državi članici pod uvjetom da su ispunjeni strogi uvjeti kako se ne bi ugrozilo kontrolu bolesti.
- (14) Direktivom Vijeća 64/432/EEZ⁽¹⁾ i Odlukom Komisije 93/444/EEZ⁽²⁾ utvrđeno je da premještanje životinja mora biti popraćeno zdravstvenim certifikatima. Kada za žive svinje namijenjene trgovini unutar Unije ili izvozu u treću zemlju vrijede odstupanja od zabrane otpremanja živih svinja iz područja navedenih u Prilogu ovoj Odluci, ti zdravstveni certifikati moraju sadržavati upućivanje na ovu Odluku kako bi se osiguralo da relevantni certifikati sadržavaju odgovarajuće i točne zdravstvene informacije.
- (15) Uredbom Komisije (EZ) br. 599/2004⁽³⁾ utvrđeno je da kretanje određenih proizvoda životinjskog podrijetla mora biti popraćeno zdravstvenim certifikatima. Kako bi se spriječilo širenje afričke svinjske kuge na ostala područja Unije, kad za određenu državu članicu vrijedi zabrana otpremanja svježeg svinjskog mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda koji se sastoje od svinjskog mesa iz određenih dijelova njezina državnog područja ili

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 64/432/EEZ od 26. lipnja 1964. o zdravstvenim problemima životinja koji utječu na trgovinu govedima i svinjama unutar Zajednice (SL L 121, 29.7.1964., str. 1977/64.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 93/444/EEZ od 2. srpnja 1993. o detaljnim pravilima kojima se unutar Zajednice uređuje trgovina određenim živim životinjama i proizvodima namijenjenima za izvoz u treće zemlje (SL L 208, 19.8.1993., str. 34.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 599/2004 od 30. ožujka 2004. o usvajanju usklađenog obrasca certifikata i izvješća inspekcije povezanih s trgovinom životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla unutar Zajednice (SL L 94, 31.3.2004., str. 44.).

▼B

sadržavaju takvo meso, potrebno je propisati određene uvjete, a posebno u pogledu certificiranja za otpremu takvog mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda iz drugih dijelova državnog područja te države članice, koja nisu pod zabranom, a spomenuti zdravstveni certifikati moraju sadržavati upućivanje na ovu Odluku.

- (16) Nadalje, radi sprečavanja širenja afričke svinjske kuge na druga područja Unije, primjereno je predvidjeti da za otpremu svježeg svinjskog mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda koji se sastoje od mesa koje potječe od svinja iz država članica u kojima se nalaze područja navedena u Prilogu ili koji sadržavaju takvo meso vrijede stroži uvjeti. Konkretno, takvo svježe svinjsko meso, mesne pripravke i proizvode od svinjskog mesa potrebno je označiti posebnim oznakama, koje nije moguće zamijeniti s oznakama zdravstvene ispravnosti iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ niti s oznakama zdravstvene ispravnosti za svinjsko meso iz Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.
- (17) Pri određivanju razdoblja primjene mjera predviđenih ovom Odlukom potrebno je uzeti u obzir epidemiološku situaciju u pogledu afričke svinjske kuge i uvjete za ponovno priznavanje statusa regija slobodnih od afričke svinjske kuge u skladu s Kodeksom o zdravlju kopnenih životinja Svjetske organizacije za zaštitu zdravlja životinja, stoga to razdoblje mora trajati najkraće do 31. prosinca 2018.
- (18) Zbog jasnoće Provedbenu odluku 2014/178/EU treba stoga staviti izvan snage i zamijeniti ovom Odlukom.
- (19) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Odlukom utvrđuju određene mjere kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u državama članicama ili njihovim područjima navedenima u Prilogu (dotične države članice).

Odluka se primjenjuje ne dovodeći u pitanje planove za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod populacija divljih svinja u dotičnim državama članicama, koje je odobrila Komisija u skladu s člankom 16. Direktive 2002/60/EZ.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30.4.2004., str. 55.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL L 139, 30.4.2004., str. 206.).

▼B*Članak 2.*

Zabrana otpremanja živih svinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka svinja, svinjskog mesa, pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa te ostalih proizvoda koji sadržavaju svinjsko meso, uključujući pošiljke životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja iz određenih područja navedenih u Prilogu

Dotične države članice dužne su zabraniti:

- (a) otpremanje živih svinja iz područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga;
- (b) otpremanje pošiljaka sjemena, jajnih stanica i zametaka svinja iz područja navedenih u dijelovima III. i IV. Priloga;
- (c) otpremanje pošiljaka svinjskog mesa, pripravaka od svinjskog mesa, proizvoda od svinjskog mesa i ostalih proizvoda koji sadržavaju takvo meso iz područja navedenih u dijelovima III. i IV. Priloga;
- (d) otpremanje životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja iz područja navedenih u dijelovima III. i IV. Priloga.

Članak 3.

Odstupanje od zabrane otpremanja živih svinja iz područja navedenih u dijelu II. Priloga

▼M10

Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (a) dotične države članice mogu odobriti otpremanje živih svinja s gospodarstva koje se nalazi na područjima navedenima u dijelu II. Priloga na druga područja iste države članice ili područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga, uz uvjet da:

▼B

1. svinje su na gospodarstvu boravile najmanje 30 dana ili od rođenja i na gospodarstvo nisu uvedene žive svinje iz područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga tijekom razdoblja od najmanje 30 dana prije datuma premještanja; i
2. na svinjama je provedeno laboratorijsko ispitivanje na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima na uzorcima koji su uzeti u skladu s postupcima uzorkovanja utvrđenima u planu za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz članka 1. drugog stavka ove Odluke u roku od 15 dana prije datuma premještanja i službeni je veterinar na dan otpreme proveo klinički pregled prisutnosti afričke svinjske kuge u skladu s postupcima provjere i uzorkovanja utvrđenima u poglavlju IV. dijelu A Priloga Odluci Komisije 2003/422/EZ ⁽¹⁾; ili

⁽¹⁾ Odluka Komisije 2003/422/EZ od 26. svibnja 2003. o odobrenju dijagnostičkog priručnika za afričku svinjsku kugu (SL L 143, 11.6.2003., str. 35.).

▼B

3. svinje potječu iz gospodarstva:

- (a) koje je nadležno veterinarsko tijelo pregledalo barem dvaput godišnje, u razmaku od najmanje 4 mjeseca, a pritom je:
 - i. slijedilo smjernice i postupke iz poglavlja IV. Priloga Odluci 2003/422/EZ;
 - ii. provelo klinički pregled i uzorkovanje u kojem su svinje starije od 60 dana bile podvrgnute laboratorijskom ispitivanju u skladu s postupcima kontrole i uzorkovanja utvrđenima u poglavlju IV. dijelu A Priloga Odluci 2003/422/EZ;
 - iii. provjerilo učinkovitu primjenu mjera iz članka 15. stavka 2. točke (b) druge alineje i četvrte do sedme alineje Direktive 2002/60/EZ;
- (b) koje provodi biosigurnosne mjere za afričku svinjsku kugu koje je utvrdilo nadležno tijelo;

▼M10

4. na žive svinje otpremljene na područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga primjenjuju se sljedeći dodatni zahtjevi:

- (a) svinje ispunjuju sva ostala prikladna jamstva u pogledu zdravlja životinja na temelju pozitivnog rezultata procjene rizika mjera protiv širenja afričke svinjske kuge koja je prije premještanja tih životinja zatražilo nadležno tijelo države članice mjesta podrijetla te odobrilo nadležno tijelo države članice mjesta provoza i nadležno tijelo države članice odredišta;
- (b) država članica podrijetla odmah obavješćuje Komisiju i ostale države članice o jamstvima u pogledu zdravlja životinja i odobrenju nadležnih tijela iz točke (a);
- (c) uspostavlja se postupak usmjeravanja u skladu s člankom 16.a koji se nalazi pod kontrolom nadležnih tijela država članica podrijetla, provoza i odredišta kako bi se osiguralo da se životinje koje se premještaju u skladu s dodatnim zahtjevima iz točke (a) prevoze na siguran način i da ih se zatim ne premješta u drugu državu članicu;
- (d) za žive svinje koje ispunjuju dodatne zahtjeve iz točke 4. ovog članka odgovarajućim zdravstvenim certifikatima za svinje iz članka 5. stavka 1. Direktive 64/432/EEZ dodaje se sljedeći dodatni tekst:

„Svinje su u skladu s člankom 3. Provedbene odluke Komisije 2014/709/EU.”

*Članak 3.a***Odstupanje od zabrane otpremanja živih svinja iz područja navedenih u dijelu III. Priloga**

Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (a) dotične države članice mogu odobriti otpremanje živih svinja iz područja navedenih u dijelu

▼ M10

III. Priloga na druga područja navedena u dijelu II. iste države članice ili na područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga, uz uvjet da:

1. svinje potječu s gospodarstva s odgovarajućom razinom biosigurnosti koju je odobrilo nadležno tijelo, gospodarstvo je pod nadzorom nadležnog tijela, a svinje ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 3. točki 1. i članku 3. točki 2. ili 3.;
2. svinje se nalaze u središtu područja promjera najmanje 3 km na kojem sve životinje na gospodarstvima ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 3. točki 1. i članku 3. točki 2. ili 3.;
3. nadležno tijelo gospodarstva otpreme mora pravovremeno obavijestiti nadležno tijelo odredišnog gospodarstva o namjeri slanja svinja, a nadležno tijelo odredišnog gospodarstva mora obavijestiti nadležno tijelo gospodarstva otpreme o dolasku svinja;
4. prijevoz svinja unutar i preko područja koja su izvan područja navedenih u dijelu III. Priloga mora se provoditi duž unaprijed određenih prometnih putova, a vozila koja su upotrijebljena za prijevoz svinja moraju se očistiti i te se na njima, prema potrebi, mora provesti dezinfekcija i dezinsekcija što je prije moguće nakon istovara;
5. na žive svinje otpremljene na područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga primjenjuju se sljedeći dodatni zahtjevi:
 - (a) svinje ispunjuju sva ostala prikladna jamstva u pogledu zdravlja životinja na temelju pozitivnog rezultata procjene rizika mjera protiv širenja afričke svinjske kuge koja je prije premještanja tih životinja zatražilo nadležno tijelo države članice podrijetla te odobrilo nadležno tijelo države članice mjesta provoza i nadležno tijelo države članice odredišta;
 - (b) država članica mjesta podrijetla odmah obavješćuje Komisiju i ostale države članice o jamstvima u pogledu zdravlja životinja i odobrenju nadležnih tijela iz točke (a) te odobrava popis gospodarstava koja ispunjuju jamstva u pogledu zdravlja životinja;
 - (c) uspostavlja se postupak usmjeravanja u skladu s člankom 16.a koji se nalazi pod kontrolom nadležnih tijela država članica podrijetla, provoza i odredišta, kako bi se osiguralo da se životinje koje se premještaju u skladu s dodatnim zahtjevima iz točke (a) prevoze na siguran način i da ih se zatim ne premješta u drugu državu članicu;
 - (d) za žive svinje koje ispunjuju sve uvjete iz ovog članka odgovarajućim zdravstvenim certifikatima za svinje iz članka 5. stavka 1. Direktive 64/432/EEZ dodaje se sljedeći dodatni tekst:

„Svinje su u skladu s člankom 3.a Provedbene odluke Komisije 2014/709/EU.”

▼B*Članak 4.***Odstupanje od zabrane otpremanja pošiljaka živih svinja na neodgodivo klanje iz područja navedenih u dijelu III. Priloga i otpremanja pošiljaka svinjskog mesa, pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa dobivenih od takvih svinja****▼M10**

Odstupajući od zabrana iz članka 2. točaka (a) i (c) dotične države članice mogu odobriti otpremanje na neodgodivo klanje živih svinja iz područja navedenih u dijelu III. Priloga na druga područja iste države članice ili na područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga u slučaju da postoje logistička ograničenja kapaciteta za klanje u klaonicama koje je odobrilo nadležno tijelo u skladu s člankom 12., a koje se nalaze na područjima navedenima u dijelu III. Priloga, uz sljedeće uvjete:

▼B

1. svinje su na gospodarstvu boravile najmanje 30 dana ili od rođenja i na gospodarstvo nisu uvedene žive svinje iz područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga tijekom razdoblja od najmanje 30 dana prije datuma premještanja;
2. svinje ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 3. stavcima 1. i 2. ili 3.;
3. svinje se prevoze na neodgodivo klanje izravno, bez zaustavljanja ili istovara, do klaonice odobrene u skladu s člankom 12., koju je posebno nadležno tijelo odredilo u tu svrhu;
4. nadležno tijelo za otpremu obavješćuje o namjeri slanja svinja nadležno tijelo odgovorno za klaonicu, a ono ga zauzvrat obavješćuje o njihovom dolasku;
5. po dolasku u klaonicu te se svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja i to na određeni dan na koji se kolju samo svinje iz područja navedenih u dijelu III. Priloga;
6. prijevoz svinja u klaonicu unutar i preko područja koja su izvan područja navedenih u dijelu III. Priloga provodi se duž unaprijed određenih prometnih putova, a vozila koja su upotrijebljena za prijevoz tih svinja moraju se očistiti i, prema potrebi, dezinficirati te se na njima mora provesti dezinfekcija što je prije moguće nakon istovara;
7. dotične države članice osiguravaju da su svježe svinjsko meso, pripravci i proizvodi dobiveni od mesa tih svinja:
 - (a) proizvedeni, pohranjuju se i obrađuju u objektima koji su odobreni u skladu s člankom 12.;
 - (b) označeni u skladu s člankom 16.;
 - (c) stavljaju se na tržište samo na državnom području te države članice;
8. dotične države članice osiguravaju da su nusproizvodi životinjskog podrijetla od tih svinja podvrgnuti obradi u usmjerenom sustavu

▼B

koji je odobrilo nadležno tijelo koje osigurava da proizvodi dobiveni od tih svinja ne predstavljaju rizik u pogledu afričke svinjske kuge;

9. dotične države članice odmah obavješćuju Komisiju o odobravanju odstupanja u skladu s ovim člankom i priopćuju nazive i adrese klaonica odobrenih u skladu s ovim člankom;

▼M10

10. na žive svinje otpremljene na područja druge države članice navedena u dijelu II. ili III. Priloga primjenjuju se sljedeći dodatni zahtjevi:

- (a) svinje ispunjuju sva ostala prikladna jamstva u pogledu zdravlja životinja na temelju pozitivnog rezultata procjene rizika mjera protiv širenja afričke svinjske kuge koja je prije premještanja tih životinja zatražilo nadležno tijelo države članice mjesta podrijetla te odobrilo nadležno tijelo države članice provoza i nadležno tijelo države članice odredišta;
- (b) država članica mjesta podrijetla odmah obavješćuje Komisiju i ostale države članice o jamstvima u pogledu zdravlja životinja i odobrenju nadležnih tijela iz točke (a) te odobrava popis gospodarstava koja ispunjuju jamstva u pogledu zdravlja životinja;
- (c) uspostavlja se postupak usmjeravanja u skladu s člankom 16.a koji se nalazi pod kontrolom nadležnih tijela država članica podrijetla, provoza i odredišta, kako bi se osiguralo da se životinje koje se premještaju u skladu s dodatnim zahtjevima iz točke (a) prevoze na siguran način i da ih se zatim ne premješta u drugu državu članicu;
- (d) za žive svinje koje ispunjuju sve uvjete iz ovog članka odgovarajućim zdravstvenim certifikatima za svinje iz članka 5. stavka 1. Direktive 64/432/EEZ dodaje se sljedeći dodatni tekst:

„Svinje su u skladu s člankom 4. Provedbene odluke Komisije 2014/709/EU.”

▼B*Članak 5.*

Odstupanje od zabrane otpremanja pošiljaka svinjskog mesa, pripravaka od svinjskog mesa, proizvoda od svinjskog mesa i ostalih proizvoda koji se sastoje od svinjskog mesa ili sadržavaju svinjsko meso iz područja navedenih u dijelu III. Priloga

Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (c), dotične države članice mogu odobriti otpremanje svinjskog mesa, pripravaka od svinjskog mesa, proizvoda od svinjskog mesa i ostalih proizvoda koji se sastoje od svinjskog mesa ili sadržavaju svinjsko meso iz područja navedenih u dijelu III. Priloga uz uvjet da su:

- (a) dobiveni od svinja koje su se od rođenja držale na gospodarstvima izvan područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga te da su svinjsko meso, pripravci i proizvodi od svinjskog mesa koji se

▼B

sastoje od takvog svinjskog mesa ili sadržavaju takvo svinjsko meso proizvedeni, skladišteni i prerađeni u objektima odobrenima u skladu s člankom 12.; ili

- (b) dobiveni od svinja koje ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 3. stavcima 1., 2. ili 3. te da su svinjsko meso, pripravci i proizvodi od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog svinjskog mesa ili sadržavaju takvo svinjsko meso proizvedeni, skladišteni i prerađeni u objektima odobrenima u skladu s člankom 12.; ili
- (c) proizvedeni i prerađeni u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2002/99/EZ u objektima koji su odobreni u skladu s člankom 12.

Članak 6.

Odstupanje od zabrane otpremanja pošiljaka svinjskog mesa, pripravaka od svinjskog mesa, proizvoda od svinjskog mesa i ostalih proizvoda koji se sastoje od svinjskog mesa ili sadržavaju svinjsko meso iz područja navedenih u dijelu IV. Priloga

Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (c) dotične države članice mogu odobriti otpremanje svinjskog mesa, pripravaka od svinjskog mesa, proizvoda od svinjskog mesa i ostalih proizvoda koji se sastoje od svinjskog mesa ili sadržavaju svinjsko meso iz područja navedenih u dijelu IV. Priloga uz uvjet da su:

- (a) dobiveni od svinja koje su se od rođenja držale na gospodarstvima izvan područja navedenih u Prilogu te da su svinjsko meso, pripravci i proizvodi od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog svinjskog mesa ili sadržavaju takvo svinjsko meso proizvedeni, skladišteni i prerađeni u objektima odobrenima u skladu s člankom 12.; ili
- (b) proizvedeni i prerađeni u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2002/99/EZ u objektima koji su odobreni u skladu s člankom 12.

Članak 7.

Odstupanje od zabrane otpremanja životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja iz područja navedenih u dijelovima III. i IV. Priloga

1. Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (d) dotične države članice mogu odobriti otpremanje dobivenih proizvoda iz članka 3. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koji se temelje na životinjskim nusproizvodima dobivenima od svinja iz područja navedenih u dijelovima III. i IV. Priloga uz uvjet da su ti nusproizvodi bili podvrgnuti obradi kojom se osigurava da dobiveni proizvodi ne predstavljaju rizik u pogledu afričke svinjske kuge.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

▼ M2

2. Odstupajući od zabrane iz članka 2. točke (d) dotične države članice mogu odobriti otpremanje životinjskih nusproizvoda podrijetlom od svinja koje nisu divlje svinje, uključujući neprerađene trupove mrtvih životinja s gospodarstava ili trupove iz klaonica, odobrenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 853/2004 i smještenih na područjima navedenima u dijelu III. Priloga, do prerađivačkog pogona, spalionica ili suspalionica u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkama (a),(b) i (c) Uredbe (EZ) 1069/2009, smještenih izvan područja navedenih u dijelu III. Priloga, pod sljedećim uvjetima:

▼ B

- (a) nusproizvodi životinjskog podrijetla potječu s gospodarstava ili iz klaonica smještenih unutar područja navedenih u dijelu III. Priloga, u kojima nije bilo pojave afričke svinjske kuge tijekom najmanje 40 dana prije otpreme;
- (b) svaki kamion i druga vozila koji se koriste za prijevoz navedenih nusproizvoda životinjskog podrijetla pojedinačno je registriralo nadležno tijelo u skladu s člankom 23. Uredbe (EZ) br. 1069/2009; i:
 - i. prekriveni nepropusni prostor za prijevoz tih nusproizvoda životinjskog podrijetla izgrađen je na način kojim se omogućuje njegovo učinkovito čišćenje i dezinfekcija, a izradom podova omogućuje se otjecanje i prikupljanje tekućina;
 - ii. prijava za registraciju kamiona i druga vozila sadržava dokaze da su kamion ili vozilo uspješno prošli redovite tehničke preglede;
 - iii. svaki kamion mora sadržavati satelitski navigacijski sustav radi određivanja njegova položaja u stvarnom vremenu. Prijevoznik nadležnom tijelu omogućuje nadzor nad kretanjem kamiona u stvarnom vremenu i vođenje elektroničke evidencije kretanja tijekom najmanje 2 mjeseca;
- (c) nakon utovara prostor za prijevoz tih nusproizvoda životinjskog podrijetla mora zapečatiti službeni veterinar. Samo službeni veterinar može skinuti plombu i zamijeniti ju novom. O svakom utovaru ili zamjeni plombi obavješćuje se nadležno tijelo;
- (d) zabranjuje se svaki ulaz kamiona ili vozila na svinjogojska gospodarstva, a nadležno tijelo osigurava sigurno prikupljanje trupova svinja;
- (e) prijevoz do prethodno navedenih pogona odvija se neposredno i to samo do navedenih pogona, bez zaustavljanja na putu koji je odobrilo nadležno tijelo, od određene točke dezinfekcije na izlazu iz područja navedenih u dijelu III. Priloga. Na određenoj točki dezinfekcije kamioni i vozila moraju se pravilno očistiti i dezinficirati pod nadzorom službenog veterinara;

▼B

- (f) svakoj pošiljci nusproizvoda životinjskog podrijetla priložen je propisno ispunjen komercijalni dokument iz poglavlja III. Priloga VIII. Uredbi Komisije (EU) br. 142/2011⁽¹⁾. Službeni veterinar odgovoran za pogon za preradu na određitu svaki dolazak mora potvrditi nadležnom tijelu navedenom u točki (b) podtočki iii.;
- (g) nakon istovara nusproizvoda životinjskog podrijetla kamion ili vozilo i sva druga oprema koji se koriste u prijevozu navedenih nusproizvoda životinjskog podrijetla, koji bi mogli biti kontaminirani, moraju se očistiti, dezinficirati te se prema potrebi na njima u cijelosti mora provesti dezinfekcija, u zatvorenom prostoru pogona za preradu te pod nadzorom službenog veterinarara. Primjenjuje se članak 12. točka (a) Direktive 2002/60/EZ;
- (h) nusproizvodi životinjskog podrijetla prerađuju se bez odlaganja. Zabranjeno je svako skladištenje u pogonu za preradu;
- (i) nadležno tijelo mora osigurati da se otpremom nusproizvoda životinjskog podrijetla ne premašuje relevantni dnevni kapacitet za preradu u pogonu za preradu;
- (j) prije prve otpreme iz dijela III. Priloga, nadležno tijelo s relevantnim tijelima osigurava potrebne mjere u smislu točke (c) Priloga VI. Direktivi 2002/60/EZ kako bi se osigurali plan postupanja u slučaju opasnosti, zapovjedni lanac i potpuna suradnja službi u slučaju nesreće tijekom prijevoza, većeg kvara kamiona ili vozila ili bilo koje neovlaštene radnje prijevoznika. Prijevoznici odmah obavješćuju nadležno tijelo o svakoj nesreći ili kvaru kamiona ili vozila.

*Članak 8.***Zabrana otpremanja živih svinja iz područja navedenih u Prilogu u druge države članice i treće zemlje****▼M10**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3., članak 3.a i članak 4. dotične države članice dužne su osigurati da se s njihova državnog područja u druge države članice i treće zemlje ne otpremaju žive svinje, osim ako te svinje dolaze iz:

▼B

- (a) područja koja nisu navedena u Prilogu;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26.2.2011., str. 1.).

▼B

(b) gospodarstva na koje tijekom razdoblja od najmanje 30 dana neposredno prije datuma otpreme nisu uvedene žive svinje s područja navedenih u Prilogu.

2. Odstupajući od stavka 1., dotične države članice mogu odobriti otpremu živih svinja s gospodarstva koje se nalazi unutar područja navedenih u dijelu I. Priloga ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) svinje su na gospodarstvu boravile bez prekida najmanje 30 dana prije datuma otpreme ili od rođenja i na gospodarstvo nisu uvedene žive svinje iz područja navedenih u Prilogu tijekom razdoblja od najmanje 30 dana prije datuma otpreme;

(b) svinje potječu iz gospodarstva koje provodi biosigurnosne mjere za afričku svinjsku kugu koje je utvrdilo odgovarajuće nadležno tijelo;

(c) na svinjama je provedeno laboratorijsko ispitivanje na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima na uzorcima koji su uzeti u skladu s postupcima uzorkovanja utvrđenima u planu za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz članka 1. drugog stavka ove Odluke u roku od 15 dana prije premještanja i službeni je veterinar na dan otpreme proveo klinički pregled prisutnosti afričke svinjske kuge u skladu s postupcima provjere i uzorkovanja utvrđenima u poglavlju IV. dijelu A Priloga Odluci 2003/422/EZ; ili

(d) svinje potječu iz gospodarstva koje je nadležno veterinarsko tijelo pregledalo barem dvaput godišnje u razmaku od najmanje 4 mjeseca, a pritom je:

i. slijedilo smjernice i postupke iz poglavlja IV. Priloga Odluci 2003/422/EZ;

ii. provelo klinički pregled i uzorkovanje u kojem su svinje starije od 60 dana bile podvrgnute laboratorijskom ispitivanju u skladu s postupcima kontrole i uzorkovanja utvrđenima u poglavlju IV. dijelu A Priloga Odluci 2003/422/EZ;

iii. provjerilo učinkovitu primjenu mjera iz članka 15. stavka 2. točke (b) druge alineje i četvrte do sedme alineje Direktive 2002/60/EZ.

3. Za pošiljke živih svinja koje ispunjuju uvjete odstupanja predviđenog u stavku 2., sljedeći dodatni tekst dodaje se odgovarajućim veterinarskim dokumentima i/ili zdravstvenim certifikatima iz članka 5. stavka 1. Direktive 64/432/EEZ i članka 3. stavka 1. Odluke 93/444/EEZ:

„Svinje su u skladu s člankom 8. stavkom 2. Provedbene odluke Komisije 2014/709/EU (*).

(*) SL L 295, 11.10.2014., str. 63.”

▼ **M10**

Članak 9.

Zabrana otpremanja pošiljaka sjemena svinja te jajnih stanica i zametaka prikupljenih od svinja iz područja navedenih u Prilogu u druge države članice i treće zemlje

1. Dotične države članice osiguravaju da se s njihova državnog područja u druge države članice i treće zemlje ne otpremaju pošiljke sljedećih proizvoda:

- (a) sjeme svinja, osim ako je prikupljeno od nerasta koji se drže u centru za sakupljanje sjemena odobrenom u skladu s člankom 3. točkom (a) Direktive Vijeća 90/429/EEZ ⁽¹⁾ koji se nalazi izvan područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga ovoj Odluci;
- (b) jajne stanice i zameci svinja, osim ako jajne stanice i zameci potječu od darivateljica koje pripadaju vrsti svinje koja se drži u gospodarstvu koja su u skladu s člankom 8. stavkom 2. i smještene su izvan područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga te je riječ o zamecima nastalima *in-vivo* začetima umjetnom oplodnjom ili zamecima nastalima *in-vitro* začetima oplodnjom sjemenom koje je u skladu sa zahtjevima utvrđenima točkom (a).

2. Odstupajući od zabrana iz ovog članka stavka 1. točke (a) i članka 2. točke (b) dotične države članice mogu odobriti otpremanje pošiljaka sjemena svinja ako je prikupljeno od nerasta koji se drže u centru za sakupljanje sjemena odobrenom u skladu s člankom 3. točkom (a) Direktive Vijeća 90/429/EEZ, u kojem se primjenjuju sva biosigurnosna pravila relevantna za afričku svinjsku kugu i koji je smješten na područjima navedenima u dijelovima II. i III. Priloga ovoj Odluci, na područja iste države članice ili druge države članice navedena u dijelovima II ili III. Priloga uz uvjet da:

- (a) pošiljke sjemena svinja ispunjuju sva ostala prikladna jamstva u pogledu zdravlja životinja na temelju pozitivnog rezultata procjene rizika mjera protiv širenja afričke svinjske kuge koja je prije premještanja pošiljke sjemena zatražilo nadležno tijelo države članice podrijetla te odobrilo nadležno tijelo države članice odredišta;
- (b) država članica podrijetla odmah obavješćuje Komisiju i ostale države članice o jamstvima u pogledu zdravlja životinja iz točke (a);
- (c) nerasti ispunjuju zahtjeve utvrđene u članku 3. točki 1. i članku 3. točki 2. ili 3.;
- (d) nerasti su u roku od pet dana prije datuma prikupljanja sjemena za otpremanje pojedinačno podvrgnuti testu identifikacije uzročnika bolesti i dobiveni su negativni rezultati, a kopija rezultata testa prilaže se certifikatu o zdravlju životinja koji prati pošiljku sjemena;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 90/429/EEZ od 26. lipnja 1990. o utvrđivanju uvjeta zdravlja životinja koji se primjenjuju na promet unutar Zajednice i uvoz sjemena domaćih životinja vrste svinja (SL L 224, 18.8.1990., str. 62.).

▼ M10

- (e) odgovarajućim certifikatima o zdravlju životinja iz članka 6. stavka 1. Direktive 90/429/EEZ prilaže se sljedeća dodatna potvrda:

„Sjeme svinja u skladu je s člankom 9. Provedbene odluke Komisije 2014/709/EU od 9. listopada 2014. o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu afričke svinjske kuge u određenim državama članicama i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2014/178/EU.”

▼ B*Članak 10.*

Zabrana otpremanja pošiljaka životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja iz područja navedenih u Prilogu u druge države članice i treće zemlje

1. Dotične države članice osiguravaju da sa svojeg državnog područja u druge države članice i treće zemlje ne otpremaju pošiljke životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja, osim ako su ti svinjski nusproizvodi dobiveni od svinja koje potječu i dolaze iz gospodarstava smještenih na područjima koja nisu navedena u dijelovima II., III. i IV. Priloga.

2. Odstupajući od stavka 1., dotične države članice mogu odobriti otpremu proizvoda dobivenih od životinjskih nusproizvoda koji potječu od svinja s područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga u druge države članice i treće zemlje, uz sljedeće uvjete:

- (a) ti su nusproizvodi prošli obradu kojom se osigurava da proizvod dobiven od svinja ne predstavlja rizik u pogledu afričke svinjske kuge;
- (b) pošiljkama proizvoda dobivenih od svinja priložen je komercijalni dokument izdan u skladu s poglavljem III. Priloga VIII. Uredbi (EU) br. 142/2011.

Članak 11.

Zabrana otpremanja svježeg svinjskog mesa te određenih pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa iz područja navedenih u Prilogu u druge države članice i treće zemlje

1. Dotične države članice osiguravaju da u druge države članice i treće zemlje ne otpremaju pošiljke svježeg svinjskog mesa od svinja koje potječu s gospodarstava smještenih na područjima navedenima u Prilogu te pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa koji se sastoje od mesa tih svinja ili ga sadržavaju, osim ako je to svinjsko meso proizvedeno od svinja koje potječu i dolaze s gospodarstava koja nisu smještena na područjima navedenima u dijelovima II., III. i IV. Priloga.

▼ M1

2. Odstupajući od stavka 1., države članice na čijem se državnom području nalaze područja navedena u dijelovima II., III. i IV. Priloga mogu odobriti otpremu svježeg svinjskog mesa iz stavka 1. te pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog svinjskog

▼ M1

mesa ili ga sadržavaju u druge države članice i treće zemlje ako su ti pripravci i proizvodi od svinjskog mesa dobiveni od svinja koje se od rođenja drže na gospodarstvima izvan područja navedenih u dijelovima II., III. i IV. Priloga i ako se svježe svinjsko meso te pripravci i proizvodi od svinjskog mesa proizvode, skladište i prerađuju u objektima odobrenima u skladu s člankom 12.

3. Odstupajući od stavka 1., države članice na čijem se državnom području nalaze područja navedena u dijelu II. Priloga mogu odobriti otpremu svježeg svinjskog mesa iz stavka 1. te pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog svinjskog mesa ili ga sadržavaju u druge države članice i treće zemlje ako su ti pripravci i proizvodi od svinjskog mesa dobiveni od svinja koje su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 3. stavku 1. i 2. ili 3.

▼ B*Članak 12.***Odobrenje klaonica, rasjekavaonica i objekata za preradu mesa za potrebe članaka 4., 5. i 6. te članka 11. stavka 2.**

Nadležna tijela dotičnih država članica odobravaju samo klaonice, rasjekavaonice i objekte za preradu mesa za potrebe članaka 4., 5. i 6. i članka 11. stavka 2. u kojima se svježe svinjsko meso te pripravci i proizvodi od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog svinjskog mesa ili ga sadržavaju, koji se smiju otpremati u druge države članice i treće zemlje u skladu s odstupanjima iz članaka 4. do 6. i članka 11. stavka 2., proizvode, skladište i prerađuju odvojeno od proizvodnje, skladištenja i prerade ostalih proizvoda koji se sastoje od svježeg svinjskog mesa ili ga sadržavaju te pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa koji se sastoje od mesa ili sadržavaju meso dobiveno od svinja koje potječu ili dolaze s gospodarstava smještenih na područjima navedenima u Prilogu, osim onih odobrenih u skladu s ovim člankom.

*Članak 13.***Odstupanje od zabrane otpremanja svježeg svinjskog mesa te određenih pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa iz područja navedenih u Prilogu**

Odstupajući od članka 11., dotične države članice mogu odobriti otpremu svježeg svinjskog mesa te određenih pripravaka i proizvoda od svinjskog mesa koji se sastoje od takvog mesa ili ga sadržavaju iz područja navedenih u dijelovima II., III. ili IV. Priloga u druge države članice i treće zemlje, uz uvjet da su proizvodi:

- (a) proizvedeni i prerađeni u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive Vijeća 2002/99/EZ;
- (b) podvrgnuti veterinarskom certificiranju u skladu s člankom 5. Direktive 2002/99/EZ;
- (c) popraćeni odgovarajućom zdravstvenim certifikatom za trgovinu unutar Unije, kako je utvrđeno u Prilogu Uredbi (EZ) br. 599/2004 čiji dio II. treba dopuniti sljedećim:

▼B

„Proizvodi su u skladu s Provedbenom odlukom Komisije 2014/709/EU od 9. listopada 2014. o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu svinjske kuge u određenim državama članicama (*).

(*) SL L 295, 11.10.2014., str. 63.”

*Članak 14.***Informacije u vezi s člancima 11., 12. i 13.**

Svakih šest mjeseci od datuma ove Odluke države članice priopćavaju Komisiji i ostalim državama članicama ažurirani popis odobrenih objekata iz članka 12. i sve relevantne informacije o primjeni članka 11., 12. i 13.

*Članak 15.***Mjere u vezi sa živim divljim svinjama te svježim mesom, mesnim pripravcima i mesnim proizvodima koji se sastoje od mesa divljih svinja ili ga sadržavaju**

1. Države članice osiguravaju da:
 - (a) divlje svinje iz područja navedenih u Prilogu ne otpremaju se u druge države članice ili druga područja unutar iste države članice;
 - (b) pošiljke svježeg mesa divljih svinja te mesnih pripravaka i mesnih proizvoda koji se sastoje od takvog mesa ili ga sadržavaju iz područja navedenih u Prilogu ne otpremaju se u druge države članice ili druga područja unutar iste države članice.
2. Odstupajući od stavka 1. točke (b), dotične države članice mogu odobriti otpremu pošiljaka svježeg mesa divljih svinja te mesnih pripravaka i mesnih proizvoda koji se sastoje od takvog mesa ili ga sadržavaju iz područja navedenih u dijelu I. Priloga na druga područja unutar iste države članice koja nisu navedena u Prilogu, uz uvjet da su divlje svinje bile podvrgnute ispitivanju na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima u skladu s dijagnostičkim postupcima utvrđenima u poglavlju VI. dijelovima C i D Priloga Odluci 2003/422/EZ.

*Članak 16.***Posebne oznake zdravstvene ispravnosti i zahtjevi za certificiranje svježeg mesa, mesnih pripravaka i mesnih proizvoda koji podliježu zabrani iz članka 2., članka 11. stavka 1. i članka 15. stavka 1.**

Dotične države članice osiguravaju da su svježe meso, mesni pripravci i mesni proizvodi koji podliježu zabrani iz članka 2., članka 11. stavka 1.

▼B

i članka 15. stavka 1. označeni posebnom oznakom zdravstvene ispravnosti koja ne smije biti ovalna i ne smije se zamijeniti sa sljedećim oznakama:

- (a) identifikacijskom oznakom za mesne pripravke i mesne proizvode koji se sastoje od svinjskog mesa ili ga sadržavaju, kako je utvrđena u odjeljku I. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 853/2004;
- (b) oznakom zdravstvene ispravnosti za svježe svinjsko meso kako je utvrđena u odjeljku I. poglavlju III. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 854/2004.

▼M10*Članak 16.a***Postupak usmjeravanja**

Nadležno tijelo osigurava usklađenost postupka usmjeravanja sa sljedećim zahtjevima:

1. sve kamione i druga vozila koji se upotrebljavaju za prijevoz živih svinja:
 - (a) pojedinačno je registriralo nadležno tijelo države članice otpremanja za potrebe prijevoza živih svinja upotrebom postupka usmjeravanja;
 - (b) nakon utovara zapečatio je službeni veterinar, a samo službenik nadležnog tijela može skinuti plombu i zamijeniti je novom te se o svakom utovaru ili zamjeni plombi mora obavijestiti nadležno tijelo;
2. prijevoz se odvija:
 - (a) izravno, bez zaustavljanja;
 - (b) putom koji je odobrilo nadležno tijelo;
3. službeni veterinar odgovoran za odredišno gospodarstvo svaki dolazak mora potvrditi nadležnom tijelu odredišta;
4. nakon istovara živih svinja kamion ili vozilo i sva druga oprema koji su upotrijebljeni u prijevozu tih svinja moraju se u cijelosti očistiti i dezinficirati u zatvorenom prostoru mjesta odredišta pod nadzorom službenog veterinara. Primjenjuje se članak 12. točka (a) Direktive 2002/60/EZ;
5. prije prve otpreme iz područja navedenih u dijelu III. Priloga nadležno tijelo podrijetla osigurava da su ostvareni potrebni dogovori s relevantnim tijelima u smislu točke (c) Priloga VI. Direktivi 2002/60/EZ kako bi se osigurali plan postupanja u slučaju opasnosti, zapovjedni lanac i potpuna suradnja službi u slučaju nesreće tijekom prijevoza, većeg kvara kamiona ili vozila ili bilo koje neovlaštene radnje prijevoznika. Prijevoznici odmah obavješćuju nadležno tijelo o svakoj nesreći ili kvaru kamiona ili vozila.

Članak 17.

Zahtjevi za gospodarstva i prijevozna sredstva na područjima navedenima u Prilogu

Države članice osiguravaju da:

- (a) na svinjogojskim gospodarstvima koja se nalaze na područjima navedenima u Prilogu ovoj Odluci primjenjuju se uvjeti iz članka 15. stavka 2. točke (b) druge alineje i četvrte do sedme alineje Direktive 2002/60/EZ;
- (b) vozila koja su se upotrebljavala pri prijevozu svinja ili životinjskih nusproizvoda dobivenih od svinja s gospodarstava smještenih unutar područja navedenih u Prilogu ovoj Odluci čiste se i dezinficiraju neposredno nakon svakog prevoženja, a prijevoznik dostavlja dokaze o takvom čišćenju i dezinfekciji te ih ima sa sobom u vozilu.

Članak 18.

Zahtijevane informacije od dotičnih država članica

Dotične države članice obavješćuju Komisiju i ostale države članice u okviru Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje o rezultatima nadziranja afričke svinjske kuge koja su provodile na područjima navedenima u Prilogu, kako je predviđeno u planovima za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod populacija divljih svinja koje je odobrila Komisija u skladu s člankom 16. Direktive 2002/60/EZ i koji su navedeni u drugom stavku članka 1. ove Odluke.

Članak 19.

Sukladnost

Države članice mijenjaju mjere koje primjenjuju na trgovinu kako bi ih uskladile s ovom Odlukom i donesene mjere odmah javno objavljuju na primjeren način. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Članak 20.

Stavljanje izvan snage

Provedbena odluka 2014/178/EU stavlja se izvan snage.

Članak 21.

Primjenjivost

Ova se Odluka primjenjuje do ► **M10** 31. prosinca 2019. ◀

Članak 22.

Primatelji

Ova je Odluka upućena državama članicama.

▼ M10*PRILOG*

DIO I.

1. **Estonija**

Sljedeća područja u Estoniji:

- Keila linn,
- Kunda linn,
- Loksa linn,
- Maardu linn,
- Mustvee linn,
- Pärnu linn,
- Saue linn,
- Tallinn linn,
- Läänemaa maakond,
- dio Kuusalu valda koji je smješten sjeverno od ceste 1 (E20),
- Are vald,
- Audru vald,
- Halinga vald,
- Haljala vald,
- Harku vald,
- Jõelähtme vald,
- Keila vald,
- Kernu vald,
- Kiili vald,
- Koonga vald,
- Lavassaare vald,
- Nissi vald,
- Padise vald,
- Paikuse vald,
- Raasiku vald,
- Rae vald,
- Rägavere vald,
- Saku vald,
- Saue vald,
- Sauga vald,
- Sindi vald,
- Sõmeru vald,

▼ M10

- Tootsi vald,
- Tori vald,
- Tõstamaa vald,
- Varbla vald,
- Vasalemma vald,
- Vihula vald,
- Viimsi vald,
- Viru-Nigula vald.

2. Latvija

Sljedeća područja u Latviji:

- u Ogres novads, Suntažu i Ogresgala pagasti,
- Ādažu novads,
- Amatas novads,
- Carnikavas novads,
- Garkalnes novads,
- Ikšķiles novads,
- Inčukalna novads,
- Jaunjelgavas novads,
- Ķeguma novads,
- Līgatnes novads,
- Mālpils novads,
- Neretas novads,
- Ropažu novads,
- Salas novads,
- Siguldas novads,
- Vecumnieku novads,
- Viesītes novads.

3. Litva

Sljedeća područja u Litvi:

- u Jurbarkas rajono savivaldybė, Raudonės, Veliuonos, Seredžiaus i Juodaičių seniūnija,
- u Pakruojis rajono savivaldybė, Klovainių, Rozalimo i Pakruojo seniūnija,
- u Panevėžys rajono savivaldybė, Krekenavos, Upytės, Naujamiesčio i Smilgių seniūnija,
- u Raseiniai rajono savivaldybė, Ariogalos, Ariogalos miestas, Betygalos, Pajūkių i Šiluvos seniūnija,
- u Šakiai rajono savivaldybė, Plokščių, Kriūkų, Lekėčių, Lukšių, Griškabūdžio, Barzdų, Žvirgždaičių, Sintautų, Kudirkos Naumiesčio, Slavikų, Šakių seniūnija,

▼ M10

- Pasvalys rajono savivaldybė,
- Vilkaviškis rajono savivaldybė,
- Radviliškis rajono savivaldybė,
- Kalvarija savivaldybė,
- Kazlų Rūda savivaldybė,
- Marijampolė savivaldybė.

4. Poljska

Sljedeća područja u Poljskoj:

U województwo podlaskie:

- gminy Augustów, uključujući grad Augustów, Nowinka, Płaska, Sztabin i Bargłów Kościelny u powiat augustowski,
- gminy Choroszcz, Juchnowiec Kościelny, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Łapy, Poświętne, Zawady, Dobrzyniewo Duże i dio Zabłudowa (jugozapadni dio gmina čija je vanjska granica linija koju čini cesta br. 19 i nastavlja se na cestu br. 685) u powiat białostocki,
- gminy Czyże, Hajnówka, uključujući grad Hajnówka, Dubicze Cerkiewne, Kleszczel i Czeremcha u powiat hajnowski,
- gminy Grodzisk, Dziadkowice i Milejczyce u powiat siemiatycki,
- gminy Kobylin-Borzemy, Kulesze Kościelne, Sokoły, Wysokie Mazowieckie, uključujući grad Wysokie Mazowieckie, Nowe Piekuty, Szepietowo, Klukowo i Ciechanowiec u powiat wysokomazowiecki,
- powiat sejneński,
- gminy Rutka-Tartak, Szypliszki, Suwałki, Raczki u powiat suwalski,
- gminy Rutki u powiat zambrowski,
- gminy Suchowola i Korycin u powiat sokólski,
- powiat bielski,
- powiat M. Białystok,
- powiat M. Suwałki,
- powiat moniecki.

DIO II.**1. Estonija**

Sljedeća područja u Estoniji:

- Kallaste linn,
- Rakvere linn,
- Tartu linn,
- Vändra linn,
- Viljandi linn,
- Ida-Virumaa maakond,
- Põlvamaa maakond,
- Raplamaa maakond,
- dio Kuusalu valda koji je smješten južno od ceste 1 (E20),

▼ M10

- dio Palamuse valda koji je smješten istočno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Pärsti valda koji je smješten zapadno od ceste 24126,
- dio Suure-Jaani valda koji je smješten zapadno od ceste 49,
- dio Tabivere valda koji je smješten istočno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Tamsalu valda koji je smješten sjeveroistočno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Tartu valda koji je smješten istočno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Viiratsi valda koji je smješten zapadno od linije koja se proteže zapadnim dijelom ceste 92 do križanja s cestom 155, zatim cestom 155 do križanja s cestom 24156, zatim cestom 24156 do prelaska rijeke Verilaske, zatim rijekom Verilaske do južne granice valda,
- Abja vald,
- Aegviidu vald,
- Alatskivi vald,
- Anija vald,
- Häädemeeste vald,
- Haaslava vald,
- Halliste vald,
- Kadrina vald,
- Kambja vald,
- Karksi vald,
- Kasepää vald,
- Kõpu vald,
- Kose vald,
- Kõue vald,
- Laekvere vald,
- Luunja vald,
- Mäksa vald,
- Meeksi vald,
- Pala vald,
- Peipsiääre vald,
- Piirissaare vald,
- Rakvere vald,
- Saarde vald,
- Saare vald,
- Surju vald,

▼ M10

- Tahkuranna vald,
- Tapa vald,
- Vändra vald,
- Vara vald,
- Vinni vald,
- Võnnu vald.

2. Latvija

Sljedeća područja u Latviji:

- Krimuldas novads,
- u Limbažu novads, Skultes, Vidridžu, Limbažu i Umurgas pagasti,
- u Ogres novads, Krapes, Ķeipenes, Lauberes, Madlienās, Mazozolu, Menģeles i Taurupes pagasti,
- Priekuļu novads,
- u Salacgrīvas novads, Liepupes pagasts,
- Aizkraukles novads,
- Aknīstes novads,
- Alūksnes novads,
- Apes novads,
- Baltinavas novads,
- Balvi novads,
- Cēsu novads,
- Cesvaines novads,
- Ērgļu novads,
- Gulbenes novads,
- Ilūkstes novads,
- Jaunpiebalgas novads,
- Jēkabpils novads,
- Kocēnu novads,
- Kokneses novads,
- Krustpils novads,
- Lielvārdes novads,
- Līvānu novads,
- Lubānas novads,
- Madonas novads,
- Pārgaujas novads,
- Pļaviņu novads,
- Raunas novads,
- Rugāju novads,
- Saulkrastu novads,

▼ **M10**

- Sējas novads,
- Skrīveru novads,
- Smiltenes novads,
- Varakļānu novads,
- Vecpiebalgas novads,
- Viļakas novads,
- Jēkabpils republikas pilsēta,
- Valmiera republikas pilsēta.

3. Litva

Sljedeća područja u Litvi:

- u Anykščiai rajono savivaldybė, Andrioniškis, Anykščiai, Debeikiai, Kavarskas, Kurkliai, Skiemionys, Traupis, Troškūnai seniūnija i dio Svėdasai seniūnijosa koji je smješten južno od ceste br. 118,
- u Jonava rajono savivaldybė, Šilų i Bukonių seniūnija te u Žeimių seniūnija, Biliušiai, Drobiškiai, Normainiai II, Normainėliai, Juškonys, Pauliukai, Mitėniškiai, Zofijauka, Naujokai kaimas,
- u Kaišiadorys rajono savivaldybė, Kaišiadorių apylinkės, Kruonio, Nemaitonių, Paparčių, Žašlių, Žiežmarių i Žiežmarių apylinkės seniūnija te dio Rumšiškių seniūnija smješten južno od ceste N. A1,
- u Kaunas rajono savivaldybė, Akademijos, Alšėnų, Babtų, Batniavos, Čekiškės, Domeikavos, Ežerėlio, Garliavos, Garliavos apylinkių, Kačerginės, Kulautuvos, Linksmakalnio, Raudondvario, Ringaudų, Rokų, Samylų, Taurakiemio, Užliedžių, Vilkijos, Vilkijos apylinkių i Zapyškio seniūnija,
- u Kėdainiai rajono savivaldybė, Josvainių, Pernaravos, Krakių, Dotnuvos, Gudžiūnų, Surviliškio, Vilainių, Truskavos, Šėtos, Kėdainių miesto seniūnija,
- u Panevėžys rajono savivaldybė, Karsakiškio, Miežiškių, Pajstrio, Panevėžio, Ramygalos, Raguvos, Vadoklių i Velžio seniūnija,
- u Šalčininkai rajono savivaldybė, Jašiūnų, Turgelių, Akmenynės, Šalčininkų, Gerviškių, Butrimonių, Eišiškių, Poškonių, Dieveniškių seniūnija,
- u Varėna rajono savivaldybė, Kaniavos, Marcinkonių, Merkinės seniūnija,
- Alytus miesto savivaldybė,
- Kaišiadorys miesto savivaldybė,
- Kaunas miesto savivaldybė,
- Panevėžys miesto savivaldybė,
- Vilnius miesto savivaldybė,
- Alytus rajono savivaldybė,
- Biržai rajono savivaldybė,
- Druskininkai rajono savivaldybė,
- Lazdijai rajono savivaldybė,
- Prienai rajono savivaldybė,
- Širvintos rajono savivaldybė,
- Ukmergė rajono savivaldybė,

▼ M10

- Vilnius rajono savivaldybė,
- Birštonas savivaldybė,
- Elektrėnai savivaldybė.

4. Poljska

Sljedeća područja u Poljskoj:

U podlaskie województwo:

- gminy Czarna Białostocka, Supraśl, Wasilków i dio Zabłudowa (sjeveroistočni dio gmina čija je vanjska granica linija koju čini cesta br. 19 i nastavlja se na cestu br. 685) u powiat białostocki,
- gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Nowy Dwór i Sidra u powiat sokólski,
- gminy Lipsk u powiat augustowski,
- gminy Narew, Narewka i Białowieża u powiat hajnowski.

DIO III.**1. Estonija**

Sljedeća područja u Estoniji:

- Elva linn,
- Jõgeva linn,
- Põltsamaa linn,
- Võhma linn,
- Järvamaa maakond,
- Valgamaa maakond,
- Võrumaa maakond,
- dio Palamuse valda koji je smješten zapadno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Pärsti valda koji je smješten istočno od ceste 24126,
- dio Suure-Jaani valda koji je smješten istočno od ceste 49,
- dio Tabivere valda koji je smješten zapadno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Tamsalu valda koji je smješten jugozapadno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Tartu valda koji je smješten zapadno od željezničke pruge Tallinn-Tartu,
- dio Viiratsi valda koji je smješten zapadno od linije koja se proteže zapadnim dijelom ceste 92 do križanja s cestom 155, zatim cestom 155 do križanja s cestom 24156, zatim cestom 24156 do prelaska rijeke Verilaske, zatim rijekom Verilaske do južne granice valda,
- Jõgeva vald,
- Kolga-Jaani vald,
- Konguta vald,
- Kõo vald,
- Laeva vald,
- Nõo vald,

▼ M10

- Paistu vald,
- Pajusi vald,
- Põltsamaa vald,
- Puhja vald,
- Puurmani vald,
- Rakke vald,
- Rannu vald,
- Rõngu vald,
- Saarepeedi vald,
- Tähtvere vald,
- Tarvastu vald,
- Torma vald,
- Ülenurme vald,
- Väike-Maarja vald.

2. Latvija

Sljedeća područja u Latviji:

- u Limbažu novads, Viļķenes, Pāles i Katvaru pagasti,
- u Salacgrīvas novads, Ainažu i Salacgrīvas pagasti,
- Aglonas novads,
- Alojās novads,
- Beverīnas novads,
- Burtnieku novads,
- Ciblas novads,
- Dagdas novads,
- Daugavpils novads,
- Kārsavas novads,
- Krāslavas novads,
- Ludzas novads,
- Mazsalacas novads,
- Naukšēnu novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,
- Riebiņu novads,
- Rūjienas novads,
- Strenču novads,
- Valkas novads,
- Vārkavas novads,
- Viļānu novads,
- Zilupes novads,

▼ M10

- Daugavpils republikas pilsēta,
- Rēzekne republikas pilsēta.

3. Litva

Sljedeća područja u Litvi:

- u Anykščiai rajono savivaldybė, Viešintos seniūnija i dio Svėdasai seniūnija koji je smješten sjeverno od ceste br. 118,
- u Jonava rajono savivaldybė, Upninkų, Ruklos, Dumsių, Užusalių i Kulvos seniūnija te, u Žeimiai seniūnija, kaimas Akliai, Akmeniai, Barsukinė, Blauzdžiai, Gireliai, Jagėlava, Juljanava, Kuigaliai, Liepkalniai, Martyniškiei, Milašiškiai, Mimaliai, Naujasodis, Normainiai I, Paduobiai, Palankesiai, Pamelnytėlė, Pėdžiai, Skrynės, Svalkeniai, Terepolis, Varpėnai, Žeimių gst., Žieveliškiai i Žeimių miestelis,
- u Kaišiadorys rajono savivaldybė, Palomenės i Pravieniškių seniūnija te dio Rumšiškių seniūnija koji je smješten sjeverno od ceste N. A1,
- u Kaunas rajono savivaldybė, Vandžiogalos, Lapių, Karmėlavos i Neveronių seniūnija,
- u Kėdainiai rajono savivaldybė, Pelėdnagių seniūnija,
- u Šalčininkai rajono savivaldybė, Baltosios Vokės, Pabarės, Dainavos, Kalesninkų seniūnija,
- u Varėna rajono savivaldybė, Valkininkų, Jakėnų, Matuizų, Varėnos, Vydenių seniūnija,
- Jonava miesto savivaldybė,
- Ignalina rajono savivaldybė,
- Kupiškis rajono savivaldybė,
- Moletai rajono savivaldybė,
- Rokiškis rajono savivaldybė,
- Švencionys rajono savivaldybė,
- Trakai rajono savivaldybė,
- Utena rajono savivaldybė,
- Zarasai rajono savivaldybė,
- Visaginas savivaldybe.

4. Poljska

Sljedeća područja u Poljskoj:

U podlaskie województwo:

- gminy Gródek i Michałowo u powiat białostocki,
- gminy Krynki, Kuźnica, Sokółka i Szudziałowo u powiat sokólski.

DIO IV.

Italija

Sljedeća područja u Italiji:

Sva područja Sardinije.